

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 2. Desumpta ex cap. 28. 29. & 30. lib. Deuteron. in quibus describitur Benedictio observantium, & maledictio transgredientium legem. Dei Beneficia, legis lemitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

fratri tuo. Longissimè à te absit, ut tantùm quoad speciem extrinsecam redeas cum fratre ad concordiam, fovendò adhuc in mente *Synulacrum odii & vindictæ*, propriâ authoritate proximo inferendæ: sed quod peragis ore, peragas & mente. Eris hêrcle aliàs *maledictus*, si simulans pacem, confratrem tuum *cacum errare feceris*. v. 18. citati cap.

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 28. 29. & 30. lib. Deuteron. in quibus describitur Benedictio observantium, & maledictio transgredientium legem. Dei Beneficia, legis lenitas.

Considera 1. **P**Lurimos Christianos haud aliter à peccando deterreri, N. 194. vel disponi ad pœnitendum, quam metu temporarium pœnarum. Quo in passu sequuntur Hebræos, quibus capite 28. v. 22. cominatur Deus, dicendò: *Quòd si audire nolueris vocem Domini, percutiet te Dominus egestate, febrè &c.* Hoc ipsum proh dolor! hæreditate acquisivimus à protoparente nostro, de se Genes. 3. profitente: quòd timuerit, sed non ea de causa timuerit Deum, quòd per inobedientiam suam ei fuerit injurius, sed quòd se aspexerit nudum, nudum planè non tantùm vestibùs, sed omnibùs bonis, quibùs ante lapsum abundaverat. Genes. 4. Parentem secutus filius Cain eâ solùm de causa conqueritur, quòd ejiciatur à facie terræ; quasi nihil formidinis sentiret ex tam formidabili scelere, in fratrem commisso. 1. Reg. 6. dicitur: luxisse Populum, eò quòd Dominus percussisset plebem clade magna. Quasi verò post patrata crimina rideret adhuc, nil minùs, quàm de lacrymis cogitans: nisi tam rigidam divinæ Nemesis experiretur vindictam? Israëlitzæ non Ægyptum pertæsi, sed virgîs & compedibùs afflicti clamârunt ad Dominum, & filios Jacob tunc primùm pœnituit barbari illius facti in Josephum exerciti, cum se ob illud agnoverunt, in extremas angustias redactos. Ita teste Olivâ lib. 4. Stromatum: *rare displicet, nisi strangulet crimen.* At rare non strangulabit, dum plerumque peccator pœnæ suæ proprius est author, dicente S. Scripturâ cit. capitis v. 16. *Maledictus eris &c.* quæ verba inuunt peccatorem ipsò factò in caput suum provocare maledictionem, ociùs inferendam: sic enim Genes. 18. dicitur peccata Sodomorum clamorem in se ipsis habere, qui iram provocet Dei. ait

ait Salvianus de Providentia Dei lib. 4. *Quod dure nobiscum agat Deus? vim, ut ita dicam, facimus pietati sue, ac manus quodammodo asserrimus Misericordia eius &c.* Sed quanta hæc est amentia hominum, quæ ab ipsis etiam bestiis superatur, quas constat: non tantum pœnarum metu, sed aliis titulis & causis ab offensa Dominorum suorum absterri, & has inter facile primatum tenet gratitudo, per quam adactæ bestia, etsi naturâ sint ferocissimæ, suos tamen Heros & Benefactores non solum non offendunt, sed ab omni injuriâ ab aliis inferenda, defendere nituntur. Et homo tot beneficiorum à Deo acceptorum immemor, eâ tantum de causa ab injuria Dei absteineat, aut cum offenso à se in gratiam redeat, quia peccandò, vel non pœnitendò, pœnas in suum provocat caput? quare mihi videor: Christum Dominum è cruce pendentem, omnî veste exutum, paribûs verbis, quibûs olim ingrati tudinem peccantium Judæorum arguerat Moyses, conqueri de nobis v. 5. capitis 29. dicendò. *Adduxi vos per desertum &c. & non sunt attrita vestimenta vestra &c.* Vos autem me vestra è societate expulsam infami ligno alligastis nudum? & à tam immani crudelitate vos tanti beneficii memoria deterrere non potuit? eroque in eadem cruce per vestram impœnitentiam tamdiu pendere coactus: donec per pœnas vobis illatas exsolvar? ego sum, qui amore vestri texti cœlum nubibûs, ne solis ardor vobis molestus sit, & vos per impudicitias vestras nec minimos mihi centones relinquitis, quibûs ab impiorum oculis contegar, nî in debitam scelerum vindictam, vos ipsos cæcitate percutiam cum Saulo, qui tunc primùm pœnitentiâ ductus exclamare cœpit: *Domine! quid me vis facere?* hæc & alia Christi lamenta audiens Christiane Lector, amore filiali instigatus dicito: Domine non peccabo amplius in te, non quia ut punientem Judicem timeo te, sed quia ut beneficium Parentem amo te.

N. 195. *Considera 2.* Quàm verissimè dixerit Moyses, nomine Dei allocutus Israëlitas c. 30. v. 17. *Mandatum, quod præcipio tibi, non supra te est, neque procul positum.* Nam omnia Præcepta Dei unicum proponunt objectum, Dei videlicet amorem. Hinc Apostolus 13. Rom. profitetur: *plenitudo legis est dilectio.* Omnia autem teste Idiotâ, quæ gravia alias & difficilia accidunt, amor reddit facilia, & quasi nulla. Atque hinc commune illud proverbium: *Amanti nihil difficile.* Amor perplexitate caret, quæ illum impediatur, quia ingeniosus est. Non timet viam, quæ illum defatiget, quia amans non currit, sed volare consuevit.

suevit. Non prævalent contra illum minæ, quia ipsam etiam mortem fortitudine superat. *Nil durum, nil amarum, nil grave, nil lethale computat amor verus. Amor, si amor est, vincit omnia*, ait S. Chrysol. Serm. 40. Enumera omnes legis, præsertim novæ difficultates, si quas ponderosas esse credis, & pone eas ad trutinam. Dic: te juberi, ipsos etiam inimicos diligere, odiô prosequi propriam animam. Juberi te, tam exactam habere tuimet custodiam, ut etiam de otiosis verbis obligeris ad rigorosum examen. Juberi te, omnia amore Dei perdere ad ipsam quoque famam & honorem. Juberi te demum (ut alia taceam, quæ minoris forsan æstimas difficultatis) crucem totâ vitâ portare. Sed hæc omnia tam levia, tam facilia unicus reddit amor, ut videantur omne pondus gravans perdidisse. Testis mihi est omnî exceptione major S. Chrysof. qui Homil. 23. in 1. Corinth. inquit: *Charitas cum lucro voluptatem ingentem habet, laborem nullum*. Testis est mihi celebris illa in Canticis Sacris Sponsa, quæ legem Sponsi sui, primô quidem intuitu velut integrum Montem Myrrhæ reputans, re ipsâ nil aliud reperit nisi fasciculum, causam hujus allegante mellifluô Patre Serm. 13. in Cant. dum ait: *Fasciculum dicit, quod leve præ amore ipsius ducat, quidquid laboris immineat & doloris. An non fasciculus, cujus jugum suave & onus leve est in se: neque enim levis passionis asperitas, mortis amaritudo, sed levis tamen amanti, & ideo non ait tantum: Fasciculus Myrrhæ dilectus meus, sed mihi inquit, quæ diligo fasciculus est*. Testis est mihi sanctissimus meus legislator Patriarcha Benedictus, qui in Prologo sanctissimæ suæ regulæ testatur: *inenarrabili dilectionis dulcedine curri viam mandatorum Dei, etsi angustô initiô incipienda sit*. Testis est mihi Maria Magdalena, quæ licet tenerrima foret mulier, sese promptissimam tamen obtulit non tantum ad legem Christi, sed ad ipsum Christum virum perfectæ ætatis & eximiæ staturæ facillimô negotiô portandum, non viribûs tœminei corporis, sed ardentissimæ charitatis præpotens effecta. His testibus innixus dicam cum Sapiente: *Cura ergo disciplinæ dilectio est, & dilectio custodia legum*. Dilectio est, quæ invalidis addit robur, & ex pygmæis gigantes facit fortissimos. Illa juvenibus se immiscens faciliores ipsis reddit crucis fructus, quam delicias carnis. Illa se in nobilium Domicellarum cœtus inferens masculum eis inserit animum. Illa in regularium personarum penetrans Monasteria, longas vigilias in suavissimos somnos, jejunia in lautissima convivia, cilicia in mollissimas togas convertit. Illa in eremos transit,

M m

easdem-

easdemque in deliciarum permutat Paradisos. Illa demum horrendis Martyrum cruciatibus sese insinuat, & ignes in rorem convertit. Non opus est, ut hoc confirmem testibus; alias mihi præstò forent cantantes in flamma Babylonica tres illi pueri. Præstò mihi foret Agatha, quæ quasi ad epulas invitata glorianter ibat ad carcerem & ignes. Præstò foret Polycarpus, qui in accensa fornace jubilarè lætoque carmine laudare Deum auditus est. *ò quàm meritò igitur, quàm justè damnabitur, dicam cum S. Thoma Villanov. conc. de sced. qui maluit ardere, quàm amare, qui cum habuerit sibi propositam vitam æternam & Bonum perpetuum solâ dilectione facillimè obtinendum v. 15. cit. capitis, per dilectionis absentiam leges divinas sibi reddens impletu impossibiles, se præcipientem egit in mortem & malum æternum.*

Doctrina 3.

Desumpta ex capitibus residuis lib. Deuteron. in quibus describitur Josue in Ducem designatio locò Moysis, mala post mortem eventura præfagientis. Canticum recommendatum Populo tractans de Beneficiis Dei. Populi Benedictio, & secuta Moysis mors.

N. 196. Considera I. **Q**Uàm tremenda supplicia hebraico Deus cõinetur Populo, tunc ei obventura, quando Moyses in mortem clausisset oculos. Afferit enim cap. 31. v. 17. *Trascetur furor meus contra eum in die illa, & derelinquam eum, & erit in devorationem, & invenient eum omnia mala.* At verò cui sceleri tot cædes cladesque attribuuntur? respondet S. Textus: *Verè, quia non est Deus mecum, invenerunt me hæc mala.* Ergò sola oblivio divinæ præsentis tantarum mater radixque pœnarum, quæ antea pepererat gravissimas Hebræorum culpas. Psal. 10. *Non est Deus in conspectu ejus, de inveterato peccatore exclamat Propheeta regius, & effectum hujus causæ illicò subjungens pergit canere: Et inquinata sunt via illius in omni tempore.* S. Paulus uberrimam Messeni apud Galatas zelosissimâ prædicatione collectam, ut vidit deficere, in hæc prorupit verba. *ò insensati Galatæ! quis vos fascinavit non obedire veritati? q. d. ò vos Galatæ! quibus convertendis tantum adhibui laborem, quæso: cur tam citò iterum perverli estis? quæ causâ tam abominandæ metamorphoseos? sed en! causa non latet, clarissimè enim patet tuis in verbis ò Apostole, dum asseris: ante quorum oculos Jesus Christus*